

Ryc. 7. Miechocin pow. Tarnobrzeg. Stan. w sadzie A. Zelik. Malowidła na fragmentach mis: a — b — fragmenty budowli; c — jeździec na koniu.

Antoni Talar

Badania powierzchniowe w powiecie dębickim w roku 1966

W drugiej połowie października br. przeprowadzono z ramienia Konserwatora Zabytków Archeologicznych Woj. Rzeszowskiego badania powierzchniowe na terenie pow. dębickiego. Wzięła w nich udział grupa studentów Archeologii Polski UJ w Krakowie: M. Myszka, M. Parczewski i S. Lewandowski. Poszukiwaniami objęto zwarty obszar położony na zachód od Wisłoki, ograniczony od strony południowej rzeką Dulczą a od strony północnej granicą z pow. mieleckim. Prowadzone one były przeważnie wzdłuż teras rzek i potoków wpadających do Wisłoki.

Objęty badaniami obszar jest archeologicznie słabo przebadany, a liczba znanych tu dotąd stanowisk niewielka. Z tego względu zakres tegorocznych prac miał na celu nie tylko weryfikację znanych już obiektów, ale także ewentualne odkrycia nowych stanowisk. W rezultacie odkryto ich kilkanaście.

Jeśli idzie o datowanie ceramiki miechocińskiej to wydaje się, że przy obecnym stanie badań, na podstawie form i zdobienia ceramiki można ją określić na XVII-wieczną⁵. Na podstawie ogromnej ilości wybrakowanego materiału można wnioskować o równie dużej, jeżeli nie większej ilości wyrobów pierwszej jakości. Jak przedstawiała się sprawa wielkości produkcji, rynku zbytu, okresu świetności i upadku „kombinatu garncarskiego” w Miechocinie wykażą przyszłe badania wykopaliskowe i archiwalne. Niewątpliwie rzucą one ciekawe światło na historię gospodarczą tego regionu w XVII w.

Przypisy:

¹ Informacja Zygmunta Szewery i jego żony.

² Materiały nie zostały opublikowane.

³ Dokonując wyboru materiału ilustracyjnego do niniejszego sprawozdania, starałam się uwzględnić najciekawsze motywy zdobienia ceramiki. Podane przykłady nie wyczerpują przebogatego materiału malarskiego a tylko go sygnalizują, wskazując równocześnie na walory ikonograficzne i estetyczne.

Przekroje rysowanych fragmentów ceramiki podawałam tylko w wypadkach, gdy były to fragmenty duże. Małe fragmenty pochodziły z płaskich części den.

Z przyczyn technicznych użyte w publikacji barwy biało-czarne nie oddają w pełni uroku kolorowej miechocińskiej ceramiki malowanej tlenkami żelaza, miedzi i sporadycznie kobaltu, na pobielanym lub w naturalnym kolorze palonej gliny tle wyrobów.

⁴ Taki sam gwizdek znaleziono na pastwisku w Grębowie, pow. Tarnobrzeg. Znajduje się on w zbiorach prywatnych doc. F. Kotuli.

⁵ Potwierdzają to niepublikowane badania mgr Teresy Szeteli, która zajmuje się ceramiką miechocińską. Za udzielenie tej informacji niniejszym składam podziękowanie mgr T. Szeteli.

Bobrowa, stan. nr 1 — luźne znalezisko toporka kamiennego, znalezione kilka lat temu przez dzieci szkolne w żwirze koryta Wisłoki. Posiada on niesymetrycznie umieszczony otwór. Wymiary: długość 11 cm, szerokość ostrza 6 cm, szerokość obucha 3 cm. Przechowywany jest w szkole podstawowej w Woli Bobrowskiej.

Golemki, stan. nr 2 — znajduje się w pobliżu granicy wsi Borowa i Golemki, na południowo-zachodnim stoku wydmy otoczonej od północnego-wschodu i południowego-wschodu lasem sosnowym. Znalezione tu przegrzany mezolityczny rdzeń wiórowo-odłupkowy ze zmienioną orientacją oraz fragment wióra.

Grabiny, stan. nr 1 — położone około 350 m na północny zachód od przystanku kolejowego „Grabiny”, na piaszczystym cyplu między prawym brzegiem rzeki Grabianki a wy-

schniętą doliną. Z jego powierzchni zebrano fragmenty ceramiki o nieokreślonej chronologii.

Grabiny, stan. nr 2 — zlokalizowane jest w południowej części wsi na pochylonej ku południowi terasie zakola Wisłoki. Natrafiono tu na fragmenty ceramiki (m. in. kult. łużyckiej?).

Grabiny, stan. nr 3 — usytuowane jest na północ od przysiółka Zarzeczce na wydmie graniczącej od północnego wschodu z zagajnikiem sosnowym a od północnego zachodu z podmokłym obniżeniem terenu. Znaleziono tu fragment ceramiki (rzymskiej?).

Grabiny, stan. nr 4 — położone jest około 250 m na południe od torów kolejowych w pobliżu okopów z czasów ostatniej wojny na niskiej terasie Wisłoki nachylonej ku wschodowi (pole zwane „Podgórze”). Z powierzchni tego obiektu zebrano fragmenty ceramiki o nieokreślonej chronologii.

Jawornik, stan. nr 2 — znajduje się na granicy wsi Jawornik i Czarna na piaszczystym, wyżej wzniesionym polu, leżącym w obrębie pasa wydm ciągnących się wzdłuż brzegów rzeki Czarnej. Natrafiono tu na mało charakterystyczny świerzak z miejscowego surowca narzutowego.

Lipiny, stan. nr 1 — znajduje się w przysiółku Gliny na wysuniętym ku wschodowi cyplu, w obrębie pól zwanych „Szczyrk”. Z powierzchni stanowiska zebrano fragmenty ceramiki o nieokreślonej chronologii.

Lipiny, stan. nr 2 — położone jest nad strumykiem, po zachodniej stronie szosy Pilzno—Czarna. Znaleziono tu mikrolityczny odłupek z surowca jurajskiego.

Lipiny, stan. nr 3 — stanowisko to leży na zboczu terasy Wisłoki w przysiółku Gliny, ok. 50 m na wschód od szosy Pilzno—Radomyśl Wielki. Z jego powierzchni zebrano fragmenty ceramiki (rzymskiej?).

Lipiny, stan. nr 4 — zlokalizowane jest ok. 200 m na wschód od szosy Pilzno — Radomyśl Wielki na południowym zboczu cypla zwanego „Żabieniec” wznoszącego się nad te-

rasą Wisłoki. Zebrano tu fragmenty ceramiki o nieokreślonej chronologii.

Nagoszyn, stan. nr 1 — położone jest na cyplu w północno-zachodniej części przysiółka Cieszęciny po południowej stronie potoku, który płynie z rejonu Zassowa. Na powierzchni cypla natrafiono na fragmenty ceramiki o nieokreślonej chronologii oraz zaretuszowany zatępiec (prawdopodobnie neolityczny) z miejscowego surowca narzutowego.

Nagoszyn, stan. nr 2 — znajduje się między drogą Nagoszyn—Korzeniów a obniżeniem terasy Wisłoki. Natrafiono tu na nieliczne fragmenty ceramiki (rzymskiej?).

Pilzno, stan. nr 7 — położone jest w dzielnicy Pilznionek na terasie Wisłoki w pobliżu szosy Pilzno—Radomyśl Wielki. Znaleziono tu odłupek krzemienisty z surowca jurajskiego.

Róża, stan. nr 1 — znajduje się na polu uprawnym na północ od drogi Czarna—Róża ok. 50 m od granicy ze wsią Borową. Na powierzchni pola natrafiono na materiał krzemienisty o nieokreślonej chronologii.

Zdziary, stan. nr 1 — znajduje się na polu uprawnym ok. 200 m na zachód od kapliczki i ok. 50 m na południe od drogi Zdziary—Pogórska Wola. Ze stanowiska zebrano fragmenty ceramiki o nieokreślonej chronologii.

Oprócz odkrycia wyżej wymienionych obiektów zweryfikowano prawie wszystkie znane dotąd stanowiska z okolic Pilzna, Wiewiórki i Woli Wielkiej. Wyniki tej weryfikacji pokrywają się całkowicie z materiałem zebranym z nich podczas poprzednich badań. Nie powiodła się natomiast próba lokalizacji znanych z literatury stanowisk schyłkowo-paleolitycznych i mezolitycznych, odkrytych przez B. Czapkiewicza w okresie międzywojennym na wydmach w rejonie Borowej, Jawornika i Czarnej. Obszary, gdzie mogły się one przypuszczalnie znajdować są w tej chwili całkowicie zalesione.

Tegoroczne prace poszukiwawcze i weryfikacyjne są zapoczątkowaniem badań powierzchniowych wzdłuż Pogorza Karpackiego i będą kontynuowane w latach następnych.

Józef Stanisław Bartowski

Wyniki badań powierzchniowych przeprowadzonych na terenie Rzeszowa — Pobitno

Obecna dzielnica miasta Rzeszowa a poprzednio wieś, o zmienianej w ciągu wieków nazwie: Powietna, Powitna i ostatnio Pobitno — jest położona w przeważającej części swego obszaru, po prawej stronie rzeki Wisłok, na lessowym wzniesieniu, pofałdowanym oraz porzecinanym szeregiem głębokich wąwozów.

Od strony zachodniej i częściowo południowej, teren wsi graniczył z obszarem miasta, od

północnej i częściowo wschodniej graniczył z obszarem wsi Załęże, od wschodniej z wsią Wilkowyja i od południowej z wsią Słocina (Ryc. 1).

Wzniesienie to posiada od północy i zachodu strome zbocza, natomiast pozostała część obszaru jest pofałdowaną, pagórkowatą płaszczyną, o stosunkowo łagodnym nachyleniu w kierunku południowym i wschodnim. Północną część tego terenu stanowi samodzielne